

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КНУТД

«» **Іван ГРИЩЕНКО**
2025 р.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва
галузі знань В6 В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
освітньо-професійна програма «Майстерність актора театру і кіно»
на основі повної загальної середньої освіти НРК5

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту культури і креативних
індустрій

від «11» березня 2025 р.
протокол № 9

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри Сценічного
мистецтва і культури

від «07» березня 2025 р.
протокол № 7

Київ – 2025

**Пояснювальна записка
до вступного випробування
для вступників спеціальності В6 Перформативні мистецтва
освітня програма «Майстерність актора театру і кіно»**

Метою вступного випробування для абітурієнтів спеціальності В6 Перформативні мистецтва за освітньою програмою «Майстерність актора театру і кіно» є визначення рівня творчого потенціалу, артистичних здібностей, сценічного мислення та емоційно-пластичної виразності вступників.

Вступне випробування спрямоване на оцінку:

- природної обдарованості й акторської індивідуальності;
- володіння художнім словом, сценічною мовою та тілесною пластикою;
- здатності до перевтілення, роботи з образами та сценічної взаємодії;
- емоційної виразності, уяви та креативності;
- готовності до навчання за професійною програмою та подальшої роботи в сфері театру і кіно.

Для забезпечення результативного навчання на акторському курсі та високого рівня освітньої й професійної підготовки розроблена відповідна структура відбору вступників.

Структура.

Творчий конкурс складається з практичної частини та співбесіди.

I. 1. Практична частина

Практична частина спрямована на перевірку виконавських здібностей вступника, його сценічної виразності, музичальності, пластичності та загального творчого потенціалу.

Художнє слово (Акторська майстерність)

Вступник виконує два твори за власним вибором:

- монолог з п'єси або уривок з прози;
- байка, вірш або власне оповідання.

Оцінюється:

- чіткість дикції та сценічне мовлення;
- розуміння тексту та його художня інтерпретація;
- емоційна виразність та володіння сценічною увагою.

2. Виконання вокального твору

Вступник виконує пісню державною мовою або мовами національних меншин (*окрім російської*).

Можливе виконання **a cappella** або з музичним супроводом.

Оцінюється:

- чистота інтонації та музичальність;
- виразність виконання та артистизм;
- почуття ритму та сценічна подача.

3. Перевірка ритму та пластики

Виконується під фонограму або супровід фортепіано один або декілька ритмічних та пластичних елементів, наприклад:

- марш – перевірка координації та відчуття ритму;
- вальс – оцінка граційності та пластичності;
- український гопак або імпровізаційний ритмічний рух під музику – оцінка динамічності та свободи рухів.

Оцінюється:

- ритмічність та координація;
- виразність рухів та сценічна пластика;
- вміння адаптуватися до музичного супроводу.

4. Танок або пластично-акробатичний етюд (за бажанням вступника)

Вступник може представити:

- невеличкий танець (народний, класичний, естрадний);
- пантомімічний етюд (виразна пластика без слів);
- гімнастичний етюд (за умови фізичної підготовки).

Виконання можливе з аудіосупроводом на електронному носії.

Оцінюється:

- відчуття ритму та сценічний рух;
- виразність пластичної імпровізації;
- гармонійність поєднання руху та емоційного змісту.

II. Співбесіда

Співбесіда є завершальним етапом творчого конкурсу та має на меті визначити рівень культурної обізнаності, мотивацію до навчання та загальне розуміння вступником акторської професії.

Питання можуть стосуватися:

- мотивації вступу на освітньо-професійну програму «Майстерність актора театру і кіно» ;
- особистого розуміння акторської майстерності;
- основ театрального мистецтва, кіно та літератури.

Оцінюється:

- усвідомлення специфіки професії актора;
- аргументованість відповідей та загальний рівень ерудиції;
- творчий світогляд та потенціал до професійного розвитку.

III. Підсумкове оцінювання

Кожен етап оцінюється окремо, а фінальний бал формується на основі загальної оцінки всіх частин іспиту.

Загальні вимоги до здібностей і підготовленості вступників:

- високий рівень засвоєння програмного матеріалу;
- необхідний загальнокультурний рівень;
- підвищена емоційність, стресостійкість, розвинена пам'ять;
- знання основних творів української та зарубіжної літератури;
- знання ключових фактів з історії України та української державності;
- уміння орієнтуватися в подіях сучасного мистецького процесу в Україні та світі;
- високий інтелектуальний рівень, аналітичні здібності; знання ключових постатей українського і зарубіжного театрального мистецтва та кінематографу.

Спеціальні вимоги до здібностей і підготованості вступників:

знати:

- основні театральні професії;
- основні компоненти театральної сцени;
- українську та зарубіжну класичну літературу в межах програми ЗЗСО;
- найвідоміші твори світової драматургії;
- найвідоміших українських акторів, режисерів, класиків світового театру;
- сучасний театральний процес у загальних рисах;

уміти:

- спостерігати й аналізувати факти, події і явища сучасного життя;
- визначати найсуттєвіше, що може стати підґрунтям для визначення актуальної проблеми в мистецтві;
- виразно, образно, пластично виконати художній твір;

- виразно й мелодично проспівати вокальний твір, а також, в разі належної підготовки, виконати невеличкий танок або пантомімічний етюд;

ПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ:

1. Назвіть твори І.К.Карпенка-Карого.
2. Що ви можете сказати про творчість У. Шекспіра? Назвіть його твори.
3. Що ви знаєте про творчість Т.Г.Шевченка?
4. Які п'єси Ж.-Б. Мол'єра ви знаєте?
5. П'єси яких авторів увійшли в «театр корифеїв»?
6. Назвіть п'єси М. Кропивницького.
7. Розкажіть про театри вашого міста.
8. Творчість І. Франка.
9. Драматургія Л. Українки.
10. Назвіть українських драматургів та їх п'єси першої половини ХХ ст.
11. Назвіть українських драматургів та їх п'єси другої половини ХХ ст.
12. Назвіть видатних акторів «театру корифеїв».
13. Назвіть видатних режисерів, акторів першої половини ХХ ст.
14. Назвіть видатних режисерів, акторів другої половини ХХ ст.
15. Назвіть сучасних українських акторів та режисерів.
16. Розкажіть про «театр корифеїв».
17. Що ви знаєте про творчість Л. Курбаса?
18. Які драматичні театри Києва ви знаєте?
19. Яких ви знаєте сучасних акторів і режисерів України ви знаєте?
20. Назвіть сучасних кіноакторів та кінорежисерів.
21. Назвіть видатних акторів, режисерів французького та італійського кінематографу ХХ ст.
22. Яких ви знаєте сучасних кіноакторів, режисерів Голівуду?
23. Які ви знаєте престижні міжнародні кінофестивалі?
24. Які фільми створив О. Довженко?
25. Що ви знаєте про фільм «Тіні забутих предків»?
26. Що ви знаєте про творчість Б. Ступки?
27. Яких зарубіжних композиторів XVII-XIX ст. ви знаєте?
28. Що ви знаєте про творчість М. Лисенка?
29. Яких сучасних українських композиторів ви знаєте?
30. Назвіть сучасних західних естрадних співаків.
31. Скільки театрів опери і балету в Україні і де вони знаходяться?
32. Хто автор музики і тексту гімну України?
33. Назвіть видатних художників доби Відродження.
34. Що ви знаєте про Софію Київську?
35. Що ви знаєте про Києво-Печерську лавру?
36. Де і коли відбулося хрещення Русі?
37. Що ви знаєте про Запорізьку Січ?
38. Хто такий Богдан Хмельницький?
39. Що ви знаєте про Українську Народну Республіку?
40. Коли проголошена незалежність України?
41. Коли прийнята Конституція України?
42. Назвіть президентів України.
43. Яку літературу ви читаете? Улюблені твори і автори.
44. Які кінострічки вас вразили?
45. Ваші театральні потрясіння.
46. Чому ви обрали професію актора?
47. В чому полягає наскрізна дія вистави, ролі?
48. Охарактеризуйте театр Корифеї – фундаторів українського театрального мистецтва.
49. Тенденції сучасної української драматургії.
50. Музика як вид мистецтва: специфіка, засоби музичної виразності.
51. Охарактеризуйте театральне життя Вашого міста.

**Критерії оцінювання знань вступників
Спеціальності В6 Перформативні мистецтва
освітня програма «Майстерність актора театру і кіно»**

Творчий конкурс складається: з практичної частини та співбесіди.

Оцінка за творчий конкурс обчислюється як середнє арифметичне отриманих балів за кожну сесію конкурсу (співбесіда та практична частина).

Співбесіда - максимальна кількість балів – 200.

При підготовці акторського репертуару вступник має виявити такі якості та здібності:

- літературний смак, ерудицію;
- розуміння авторського задуму та стилю;
- гарну дикцію, вимову;
- творчу уяву, оригінальну пластичність, емоційність, пам'ять;
- відчуття аудиторії.

При виконанні монологу, крім того:

- виявити здатність до перевтілення;
- вибудувати конкретну, цілеспрямовану дію в конкретному просторі та часі;
- використати як виражальні засоби рух, жест, паузу;
- використати виразні деталі костюму, реквізиту, сценічного оформлення.

Критерії оцінювання практичної частини творчого конкурсу:

180-200 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що

- має чітке розуміння суті, значимості майбутнього фаху;
- наділений творчою уявою, фантазією;
- виявив уміння образно мислити, системно викладати свої думки;
- уміє спілкуватись з аудиторією;
- володіє здатністю до перевтілення;
- використовувати рух, жест, паузу як виражальні засоби;
- уміє знаходити виразні деталі та використовувати їх;
- виявив уміння організовувати себе та аудиторію.

150-179 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що

- в основному правильно розуміє зміст та специфіку свого майбутнього фаху;
- мислить системно з елементами образності;
- виявив творчу уяву, фантазію, яка в основному не виходить за формат авторського задуму;
- в основному чітко формулює авторський задум;
- має певні здібності контактувати з аудиторією.

100-149 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що

- в основному правильно розуміє значимість майбутньої професії, але не чітко визначає її зміст;
- уміє системно викладати свої думки, але не наділений здібністю мислити образно;
- в основному володіє умінням контактувати з аудиторією;
- не в повній мірі виявляє здатність до перевтілення адекватно до ситуації.

99 балів і менше – заслуговує вступник, який не має/не може:

- творчої фантазії;
- образно викласти свої думки;
- під час творчого конкурсу чітко висловити своє розуміння суті вибраної професії;
- перевтілюватись відповідно до запропонованої ситуації, образу.

Рівні виконання фахового вступного випробування відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Список літератури для підготовки вступників спеціальності В6 Перформативні мистецтва

Основна

1. Барнич, М., & Горбачук, Н. Акторська майстерність: від уяви до перевтілення. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво, 4(1), 2021. 18–27. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235062>
2. Дерда, І. М. Розвиток повного контрольованого дихання у професійному становленні майбутнього співака. Естетика і етика педагогічної дії / Київ; Полтава, вип. №22, 2020.
3. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с. <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/desyatnyk-g.o.-lymar-l.d.-2020-osnovy-aktorskoyi-majsternosti-v-ekrannij-tvorchosti.pdf>
4. Десятник, Г. О., & Лимар, Л. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В. В.]. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020, 108 с.
5. Методологічні та практичні проблеми професійної підготовки акторів і дизайнерів: матеріали VI науково-методичного семінару / Головні редактори: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 166 с.
6. Процеси оновлення художньої мови театру анімації в другій половині XX - на початку XXI століття : навч.-метод. посібник / Юлія Щукіна; Харківський національний університет мистецтв імені І. П.Котляревського. Х. : Колегіум, 2022. 280 с., іл.

Додаткова

1. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки : Мистецькі обрії '2013 : зб. наук. праць [Текст] / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України ; Наук. керівник теми і голов. наук. ред. І. Д. Безгін ; Редкол. : А. В. Чебикін, І. Д. Безгін, Г. І. Веселовська та ін. К. : Фенікс, 2013. Вип. 5 (16). 368 с. : іл.
2. Гладішева А.О. «Сценічна мова». К. : ТОВ «Червона Турс». 2007. 359 с.
3. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с., іл.

4. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.
5. Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ століття: У 2 книгах. К.: Інтер, 1998.
6. І. Карпенко-Карий. (будь-яке видання)
7. Куліш М. П'єси. К. : Наукова думка, 2001. 368 с.
8. Культура і мистецтво у сучасному світі: Наукові записки КНУКіМ. Випуск 16 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2015. 248 с.
9. Леся Українка Драматичні твори. К., 2001. 356 с.
10. Леся Українка Зібрання творів: У 12 т. К. : Наукова думка. 1975. 1979.
11. М.Старицький. (будь-яке видання)
12. Методика викладання народно-сценічного танцю: Навчально-методичний посібник. Вид. 2-е, переробл. / В.Ф. Водько. К: ДАКККіМ, 2007. 306 с.
13. Молодий театр: Генеза. Завдання. Шляхи. К. : Мистецтво, 1991. 317 с.
14. Мольєр. (будь-яке видання, п'єси)
15. На допомогу сценічному митцю: навчальний посібник / Авраменко П., Берелет В., Берелет Л., Данчук Л., Шинкарук І., Бондарчук Н., Оксютів І. [Ред.-упор. Л.В. Обух]. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 131 с.
16. Навчальний посібник з дисципліни «постановка голосу» (для бакалаврів денної та заочної форми навчання вищих педагогічних навчальних закладів). Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2018. 68 с.
17. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України; Редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. Київ: Інтертехнологія, 2006. 1054с.: іл.
18. Норми сучасної української літературної мови : методичний посібник / Укладачі: Назаревич Л. Т., Равлів І. П., Федак С. А., Гавдида Н. І., Баб'як Ж. В. Денисюк Н. Р., Мацюк Г. Р. Тернопіль : Вектор, 2019. 78 с.
19. Обертинська А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: Навчальний посібник. К.: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2002. 132 с.
20. Олександр Довженко. Документи і матеріали спецслужб: зб. архів. док.: в 2-х т. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; вступ. ст. С.В.Тримбача, Р.В.Росляка; М-во культури та інформ. політики України, Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. Т.2. 1941-1989 рр. 623 с.
21. Олександр Довженко. Документи і матеріали спецслужб: зб. архів. док.: в 2-х т. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; вступ. ст. С.В.Тримбача, Р.В.Росляка; М-во культури та інформ. політики України, Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. Т.1. 1919-1940 рр. 750 с.
22. Основи сценічного руху : навчально-методичний посібник для студентів мистецько-педагогічних спеціальностей / уклад. Людмила Юрійвна Гекалюк. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 120 с.
23. Основні складові поетики української драматургії першої половини ХІХ ст. : Монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. 440 с.
24. Пилипчук Р. Історія українського театру (від витоків до кінця ХІХ ст.) / Ростислав Пилипчук ; Олександр Клековкін (передмова); НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України» ; Львівський національний університет імені Івана Франка, Кафедра театрознавства та акторської майстерності. Львів : Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 356 с.
25. Психологія творчості: Конспект лекцій. / Укладач О. А. Кривопишина. Суми : Вид-во СумДУ, 2010. 84 с.
26. Сучасна українська літературна мова: навчально-методичний посібник для дистанційного навчання / І. С. Гонца, В. В. Розгон. Умань : ВПЦ "Візаві", 2017. 262 с.

27. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. / О.О. Бігус, О.О. Маншилін, Д.О. Кондратюк, Л.В. Мова, А.В. Журавльова, І.І. Герц, Н.П. Донченко, Н.П. Батєєва. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 264 с.
28. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник / М.М. Філоненко. К. : ЦУЛ, 2008. 224 с
29. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. К. : Наукова думка, 1976. 1986.
30. Шевченко Т. Повне зібрання творів: у 6 т. К. : Наукова думка АН УРСР, 1964.
31. Шекспір «Сонети», п'єси (будь-яке видання)

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Лесь Курбас. Цифрова бібліотека «Київ», доступний 30 січня 2022 р.
<https://dlib.kiev.ua/items/show/585>
2. Особливості театального мистецтва. <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10441/>
3. Політичний театр. Піскатор Е.
<http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/5928>
4. Рапапорт І. Робота актора. <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=377>
5. Стайн Джон: Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 3. Експресіонізм та епічний театр/Modern drama in theory and practice. Volume 3. Expressionism and epic theatre. Переклад з англ. Львів: 2004. 288 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhiia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_3.pdf